

Ocena jury zawodów

Rodzaj pytania	Pytanie opisowe (0–25 pkt)	Zadanie z analizy finansowej (0–15 pkt)	Pytania testowe (0–60 pkt)	Razem	nr zawodnika
Ocena					

XXXI OLIMPIADA WIEDZY EKONOMICZNEJ

Rok szkolny 2017/2018
Zawody II stopnia (okręgowe)

Zestaw nr

I. Pytanie opisowe o charakterze ogólnym (0–25 pkt)

Przedstaw zalety oraz wady stosowania płacy minimalnej jako instrumentu rynku pracy. Jakie problemy są związane z płacą minimalną w warunkach funkcjonowania wspólnego rynku?

Część teoretyczna (0-15 pkt)

1. Definicja i istota płacy minimalnej
2. Płaca minimalna w neoklasycznej teorii funkcjonowania rynku pracy
3. Znaczenie płacy minimalnej w sytuacji monopsonu na rynku pracy
4. Aspekt motywacyjny płacy minimalnej – argumenty za i przeciw
5. Kwestia elastycznych form zatrudnienia a płaca minimalna
6. Płaca minimalna na tle innych instrumentów rynku pracy

Część praktyczna (0-10 pkt)

1. Analiza skutków społeczno-gospodarczych stosowania płacy minimalnej, z uwzględnieniem podziału na różne grupy zawodowe
2. Efektywność płacy minimalnej jako narzędzia redukcji ubóstwa
3. Istota wspólnego rynku:
 - a. Swobodny przepływ towarów
 - b. Swobodny przepływ usług
 - c. Swobodny przepływ kapitału
 - d. Swobodny przepływ osób
4. Analiza zróżnicowania polityki polegającej na kształtowaniu płacy minimalnej w ramach krajów tworzących wspólny rynek
5. Ewolucja płacy minimalnej w Polsce po akcesji do Unii Europejskiej
6. Omówienie problemów o charakterze społeczno-gospodarczym związanych ze stosowaniem płacy minimalnej w warunkach wspólnego rynku
 - a. Wpływ zróżnicowania przepisów prawa regulujących płacę minimalną na działalność gospodarczą prowadzoną na wspólnym rynku
 - b. Kwestia arbitrażu regulacyjnego
 - c. Problem pracowników delegowanych
 - d. Migracja w kontekście płacy minimalnej na wspólnym rynku
7. Ocena stosowania płacy minimalnej na wspólnym rynku

II. Zadanie z analizy finansowej (0–15 pkt)

W tabeli poniżej przedstawione zostało zestawienie przychodów i kosztów oraz poszczególnych rodzajów zysku za lata 2015–2016 przygotowane (zgodnie z prawem bilansowym) na walne zgromadzenie przedsiębiorstwa X działającego w Polsce. Dodatkowo wiemy, że przedsiębiorstwo X jest spółką kapitałową.

a) Uzupełnij tabelę, podając odpowiednie kategorie zysku (straty) (1 pkt) oraz brakujące wartości z zestawienia przychodów i kosztów (2 pkt). Dodatkowo wykorzystaj informację, że w 2015 r.: koszty bezpośrednie wyniosły 100 000 zł, koszty zarządu – 10 000 zł, koszty pośrednie – 14 000 zł.

	2015	2016
Przychody netto ze sprzedaży	128 000	151 000
Koszt własny sprzedaży	114 000	124 000
Zysk ze sprzedaży	14 000	27 000
Pozostałe przychody operacyjne	1 500	2 000
Pozostałe koszty operacyjne	600	400
Zysk z działalności operacyjnej	14 900	28 600
Przychody finansowe	1 000	1 000
Koszty finansowe	16 000	16 000
Zysk działalności gospodarczej	-100	13 600
Saldo strat nadzwyczajnych	0	0
Zysk (strata) brutto	-100	13 600
Podatek (19%)	12	2 584
Zysk (strata) netto	-112	11 016

b) Oszacuj wielkość wskaźnika rentowności sprzedaży oraz wskaźnika rentowności operacyjnej sprzedaży dla 2016 r. (4 pkt)

$$W_{rsp} = \frac{Z_s * 100}{P_s}$$

Wskaźnik rentowności sprzedaży wyniósł 17,88

$$W_{rsp} = \frac{Z_o * 100}{P_s + P_{po}}$$

Wskaźnik rentowności operacyjnej sprzedaży wyniósł 18,69

c) Jaką formą spółki handlowej jest przedsiębiorstwo X? (1 pkt)

Przedsiębiorstwo X jest spółką akcyjną

d) W 2015 r. przedsiębiorstwo X poniosło stratę. Przedstaw jeden z możliwych sposobów pokrycia straty w przypadku przedsiębiorstwa X. (1 pkt)

Przykładowe odpowiedzi:

Przedsiębiorstwo X mogło pokryć stratę:

- niepodzielonym zyskiem z lat ubiegłych
- kapitałem zapasowym lub rezerwowym
- zyskiem lat następnych
- poprzez obniżenie kapitału zakładowego

Możliwa jest również odpowiedź, że stratę spółka pokryła obniżeniem kapitału własnego.

e) W 2016 r. wartość kapitału własnego przedsiębiorstwa X wynosi 400 000 zł, a kapitał całkowity równy jest 600 000 zł. Ponadto odsetki płacone od kapitału obcego wynoszą 8% w skali roku. Oszacuj efekt dźwigni finansowej dla 2016 r. (3 pkt). Co oznacza taka wartość dźwigni finansowej? (1 pkt)

$$EDF = W_{rkw} - W_{rkc}$$

EDF – efekt dźwigni finansowej

$$W_{rkw} = \frac{11\ 016}{400\ 000} * 100 = 2,754 \text{ (1 pkt)}$$

$$W_{rkc} = \frac{23\ 976}{600\ 000} * 100 = 3,996 \text{ (1 pkt)}$$

$$EDF = -1,242 \text{ (1 pkt)}$$

Jest to negatywny efekt działania dźwigni finansowej określanej jako maczuga finansowa. Oznaczona ona, że oprocentowanie kredytu jest większe niż rentowność kapitału całkowitego

f) W 2015 r. przedsiębiorstwo poniosło stratę brutto. Mimo to musiało jednak zapłacić podatek dochodowy. Wyjaśnij dlaczego? (2 pkt)

Taka sytuacja jest możliwa ze względu na rozbieżności występujące w prawie bilansowym i podatkowym.

III. Pytania testowe – w każdym pytaniu zaznacz **[X]** przy prawidłowej odpowiedzi. Za każdą prawidłową odpowiedź na pytanie testowe otrzymujesz 2 pkt. Każda zmiana odpowiedzi w pytaniach testowych traktowana jest jako odpowiedź błędna. Odpowiedzi zaznaczone ołówkiem nie są punktowane. (0–60 pkt)

1. Przy założeniu występowania pozytywnych efektów zewnętrznych związanych z edukacją:

- krzywa wartości społecznej edukacji znajduje się powyżej krzywej wartości prywatnej
- ilość usług edukacyjnych optymalna ze społecznego punktu widzenia jest mniejsza od ustalonej przez wolny rynek
- krzywa wartości społecznej edukacji powstaje poprzez przesunięcie krzywej kosztu prywatnego w lewo o wartość efektów zewnętrznych
- krzywa wartości społecznej edukacji powstaje poprzez przesunięcie krzywej kosztu prywatnego w prawo o wartość efektów zewnętrznych

2. Główną przyczyną obniżenia relacji państwowego długu publicznego do PKB w Polsce w 2014 r. było:

- zmniejszenie zadłużenia sektora samorządowego
- znacząca nadwyżka budżetu państwa
- silna rewaluacja złotego
- umorzenie obligacji skarbowych będących uprzednio w posiadaniu otwartych funduszy emerytalnych

3. Który z poniższych krajów dokonał jednostronnej euroizacji?

- Łotwa
- Wielka Brytania
- Dania
- Czarnogóra

4. Krzywa popytu na kakao opisana jest równaniem $q = -p + 20$, a krzywa podaży $q = 1,25p - 2$, gdzie p – to cena w tys. USD, a q – to ilość w tonach. W ostatnich miesiącach świat obiegła informacja o wynikach badań naukowców o wyjątkowo prozdrowotnych właściwościach tego artykułu. Która z poniższych odpowiedzi może być bezpośrednim efektem takiego odkrycia?

- krzywa podaży przyjmie postać $q = 1,25p - 4$
- krzywa podaży przyjmie postać $q = 1,25p - 8$
- krzywa popytu przyjmie postać $q = -p + 10$
- krzywa popytu przyjmie postać $q = -p + 25$

5. Która z zależności prawidłowo opisuje sytuację na rynku, na którym występuje monopol (P – cena monopolowa, MR – utarg krańcowy, MC – koszt krańcowy)?

- $P < MC$
- $P > MR$
- $MR = P$
- $MC = P$

6. W celu ograniczenia hiperinflacji występującej w Polsce na początku transformacji systemowej zastosowano:

- sztywny kurs walutowy
- bezpośredni cel inflacyjny
- płynny kurs walutowy
- sztywny deflator PKB

7. Które stwierdzenie dotyczące poprawy w sensie Pareto jest prawdziwe?

- poprawa w sensie Pareto to sytuacja, w której państwo niweluje negatywne efekty zewnętrzne poprzez zastosowanie podatku Pigou
- poprawa w sensie Pareto jest to zwiększenie asymetrii informacyjnej na rynku
- brak możliwości poprawy w sensie Pareto oznacza brak efektywności ekonomicznej na rynku
- poprawa w sensie Pareto występuje wtedy, gdy w wyniku pewnego działania następuje polepszenie sytuacji co najmniej jednego podmiotu ekonomicznego bez pogorszenia jej w przypadku innego podmiotu

8. Które zdanie dotyczące spółki komandytowej jest prawdziwe?

- odpowiedzialność komplementariusza jest ograniczona do wysokości sumy komandytowej
- komandytariusz zawsze odpowiada bez ograniczenia za zobowiązania spółki
- spółka komandytowa jest spółką osobową
- spółka komandytowa posiada osobowość prawną

9. Funkcja kosztu całkowitego przedsiębiorstwa X ma postać $TC = 50Q + 200$. Która z kategorii kosztów nie będzie zależeć od poziomu produkcji?

- przeciętnego kosztu stałego
- kosztu całkowitego
- kosztu krańcowego
- przeciętnego kosztu całkowitego

10. Dobra społecznie niepożądana, to dobra, w przypadku których:

- w warunkach wolnego rynku cena społeczna jest równa cenie rynkowej
- w warunkach wolnego rynku są konsumowane w zbyt dużej ilości
- konsumpcja niesie ze sobą wyłącznie koszty indywidualne
- w warunkach wolnego rynku cena społeczna jest niższa od ceny rynkowej

11. W kraju X liczba osób w wieku produkcyjnym wynosi 100 mln ludzi. Ponadto stopa bezrobocia jest równa 10%, a zasób siły roboczej to 80 mln osób. Ile wynosi wskaźnik aktywności zawodowej?

- 72%
- 80%
- 89%
- 90%

12. Które zdanie dotyczące stopy bezrobocia NAIRU jest prawdziwe?

- stopa bezrobocia NAIRU to różnica między bezrobociem rejestrowanym a bezrobociem według BAEL
- jeżeli faktyczna stopa bezrobocia jest wyższa od stopy bezrobocia NAIRU, to w gospodarce nasilają się procesy deflacyjne
- podniesienie płac realistycznych w wyniku wzrostu wydajności pracy wpłynie na wzrost stopy bezrobocia NAIRU (*ceteris paribus*)
- wielkość stopy bezrobocia NAIRU zależy przede wszystkim od zmian łącznego popytu na towary w danej gospodarce

13. W modelu duopolu Cournota, w którym dla każdego przedsiębiorstwa wielkość produkcji spełnia nierówność $q > 0$:

- krzywa całkowitego popytu rynkowego jest tożsama z krzywą popytu rezydualnego
- krzywa całkowitego popytu rynkowego leży poniżej krzywej popytu rezydualnego
- funkcje reakcji (dotyczące wielkości produkcji) obu przedsiębiorstw w pełni pokrywają się, osiągając równowagę Nasha
- wielkość produkcji maksymalizująca zysk całkowity duopolisty jest mniejsza od ilości wyznaczonej przez przecięcie krzywej popytu rezydualnego z krzywą kosztu krańcowego

14. Zgodnie z modelem selekcji negatywnej objaśniającym kształtowanie się płac motywujących:

- w procesie rekrutacji pracowników do przedsiębiorstw nie występuje zjawisko asymetrii informacyjnej
- bezrobocie ma zawsze charakter dobrowolny niezależnie od relacji pomiędzy płacą motywującą a płacą „oczyszczającą” rynek pracy
- w przypadku stawek płac znacząco niższych od poziomu płacy motywującej krzywa popytu na pracę jest rosnąca
- aspiracje płacowe kandydatów do podjęcia pracy są ujemnie skorelowane z poziomem ich wydajności pracy

15. Które zdanie dotyczące deflatora PKB jest prawdziwe?

- przyjmuje on wartość od -1 do 1
- jest to różnica między potencjalnym a rzeczywistym PKB
- jest to iloraz potencjalnego i rzeczywistego PKB pomnożony przez 100
- może przyjmować wartość mniejszą od 100

16. Dane finansowe pewnego przedsiębiorstwa kształtują się w sposób następujący: wskaźnik bieżącej płynności finansowej = $1,2$; wskaźnik szybkiej płynności finansowej = $0,7$; zobowiązania krótkoterminowe = 10 mln zł. Jaka jest wartość zapasów przedsiębiorstwa (w mln zł)?

- 19
- 12
- 7
- 5

17. Krzywa popytu monopsonisty na pracę (D_L) opisana jest równaniem $W = 32 - 2L$, a jego krzywa kosztu przeciętnego pracy (AC_L) to $W = 2 + 2L$ (gdzie: W – płaca, L – wielkość zatrudnienia w tys. osób). Ile wyniesie wielkość zatrudnienia maksymalizująca zysk całkowity monopsonisty?

- 5 tysięcy osób
- 7,5 tysiąca osób
- 17 tysięcy osób
- 22 tysiące osób

18. Które zdanie dotyczące krzywej Lorenza jest prawdziwe?

- krzywa Lorenza przedstawia relację pomiędzy skumulowanym odsetkiem gospodarstw domowych a skumulowanym odsetkiem ich zadłużenia
- w gospodarce wolnorynkowej jest ona zawsze funkcją liniową
- jeżeli współczynnik Ginniego jest równy 1 , to krzywa Lorenza pokrywa się z linią równości absolutnej
- w warunkach równości absolutnej krzywa Lorenza jest linią prostą o nachyleniu 45°

19. W krótkim okresie na rynku konkurencyjnym funkcjonuje 10 przedsiębiorstw, a krzywa podaży każdego z przedsiębiorstw ma postać $P = 20 + 500Q_n$, gdzie P – cena, Q_n – ilość produkowana przez pojedyncze przedsiębiorstwo, a Q – ilość produkowana przez całą branżę. Krzywa podaży całej branży ma postać:

- $P = 20 + 50Q$
- $P = 20 + 500Q$
- $P = 20 + 5000Q$
- $P = 200 + 5000Q$

20. Uwzględniając klasyfikację wydatków publicznych według funkcji (COFOG), w Polsce kategorią wydatków, na którą w sektorze instytucji rządowych i samorządowych przeznaczają się rocznie największe środki, jest obecnie:

- działalność ogólnopaństwowa
- obrona narodowa
- ochrona środowiska
- ochrona socjalna

21. Autorem pojęcia „twórczej destrukcji” opisującego funkcjonowanie kapitalizmu był:

- J. Schumpeter
- A. Smith
- D. Ricardo
- D. Hume

22. Do głównych postulatów nowego konserwatyizmu fiskalnego należą:

- zwiększenie obciążeń fiskalnych w celu redystrybucji dochodów w gospodarce
- wykorzystywanie salda budżetowego jako narzędzia redukcji wahań cyklu koniunkturalnego
- zmniejszenie skali redystrybucji PKB przez sektor finansów publicznych
- zwiększenie państwa dobrobytu (*welfare state*)

23. Problem kosztu zdartych zelówek związany jest z występowaniem zjawiska:

- deficytu bliźniaczego
- inflacji
- rewaluacji
- globalizacji

24. Zjawisko *reshoringu* polega na:

- nieustannym doskonaleniu organizacji poprzez monitoring i ciągłą kontrolę, tak aby wyeliminować niezgodności i zapobiegać im
- konwersji zadłużenia zagranicznego na krajowe
- wyodrębnianiu ze struktury przedsiębiorstwa niektórych funkcji, a następnie delegowaniu ich do podmiotów zagranicznych
- procesach odwrotnych do *offshoringu*

25. W porównaniu z zarządzaniem, w przywództwie:

- silniejszy nacisk położony jest na zatrudnianie pracowników
- słabszy nacisk położony jest na nadawaniu kierunku działaniom ludzi
- słabszy nacisk położony jest na alokację zasobów niezbędnych do uzyskania zakładanych wyników
- słabszy nacisk położony jest na motywowanie pracowników

26. Zgodnie z modelem Vrooma-Yettona-Jago:

- autokratyczny styl podejmowania decyzji jest właściwy w każdej sytuacji
- grupowy styl podejmowania decyzji jest właściwy w każdej sytuacji
- styl konsultacyjny podejmowania decyzji zakłada, że decyzję podejmuje grupa (menedżer i podwładni)
- wyróżnia się pięć stylów podejmowania decyzji

27. *M-commerce* jest to:

- jedna z form eksportu pośredniego
- wykorzystywanie bezprzewodowych urządzeń cyfrowych (np. smartfon) w transakcjach internetowych
- forma finansowania średniej wielkości przedsiębiorstw handlowych
- zespół działań marketingowych ukierunkowanych na zwiększenie świadomości danej marki u klientów

28. Zgodnie z teorią motywacji ERG :

- ludzie są motywowani do poszukiwania sprawiedliwości społecznej w nagrodach, jakie otrzymują za osiągnięcia
- ludzkie potrzeby są pogrupowane w trzech ewentualnie nakładających się kategoriach: egzystencji, kontaktów społecznych i wzrostu
- jeżeli jednostka nie zrealizuje danej potrzeby, to odczuwa frustrację, która mobilizuje ją do przejścia do zaspokajania tylko wyższych potrzeb
- jeżeli jednostka nie zrealizuje danej potrzeby, to odczuwa frustrację, jednak taka sytuacja nie wpływa na poziom potrzeb (wyższe lub niższe), którego zaspokojenia poszukuje jednostka

29. Zgodnie z hierarchią potrzeb Masłowa ludzie muszą zaspokajać grupy potrzeb w kolejności:

- bezpieczeństwa, fizjologiczne, szacunku, przynależności, samorealizacji
- fizjologiczne, bezpieczeństwa, szacunku, przynależności, samorealizacji
- fizjologiczne, bezpieczeństwa, przynależności, szacunku, samorealizacji
- fizjologiczne, bezpieczeństwa, przynależności, samorealizacji, szacunku

30. W modelu IS-LM przesunięcie krzywej IS w lewo oznacza:

- zaostrzenie polityki pieniężnej
- łagodzenie polityki pieniężnej
- zaostrzenie polityki fiskalnej
- łagodzenie polityki fiskalnej